Akademik Erteleme Davran??? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Akademik Erteleme Davran??? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16508

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Akademik Erteleme Davran??? Ölçe?i (Akademik Erteleme Davran???), Ocak ve Bulut (2015) taraf?ndan geli?tirilmi? psikometrik bir araçt?r. Ölçek, ö?rencilerin akademik görevleri kas?tl? olarak geciktirme e?ilimlerini ve bu davran???n alt?nda yatan psikolojik faktörleri ölçmeyi amaçlamaktad?r. 38 maddeden ve dört ana alt boyuttan olu?an bu araç, akademik ertelemenin sadece bir zaman yönetimi sorunu olmaktan öte, sorumsuzluk, görev alg?s?, ö?retmenlerle ili?kili olumsuz alg?lar ve **akademik mükemmeliyetçilik** gibi karma??k yap?larla ili?kili oldu?unu ortaya koymaktad?r. Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme ile yan?tlanmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Akademik Erteleme, Prokrastinasyon, Psikometri, Geli?tirme, Güvenirlik, Likert Ölçe?i, Sorumsuzluk, Mükemmeliyetçilik.

Yazarlar

Gürbüz Ocak, Ramazan Bulut

Amaç

Akademik Erteleme Davran??? Ölçe?i, yüksekö?renim düzeyindeki bireylerin akademik sorumluluklar?n? yerine getirme süreçlerinde gösterdikleri erteleme davran??lar?n?n yo?unlu?unu ve niteli?ini belirlemek amac?yla geli?tirilmi?tir. Ölçe?in temel amac?, akademik erteleme davran???n?n alt?nda yatan farkl? motivasyonel ve alg?sal faktörleri tan?mlayarak, bu davran???n önlenmesine yönelik etkili müdahale programlar?n?n geli?tirilmesine bilimsel zemin haz?rlamakt?r.

Ölçek, ö?rencilerin neden erteleme yapt???n? sadece genel bir skorla de?il, ayn? zamanda **sorumsuzluk**, görev niteli?i alg?s? ve mükemmeliyetçilik gibi spesifik alt boyutlar üzerinden analiz etme imkan? sunar, böylece erteleme davran???n?n daha derinlemesine anla??lmas?na katk?da bulunur.

Yap?

Ölçek, akademik erteleme davran???n? çok boyutlu bir yap? olarak ele almaktad?r. Bu yap?, 38 madde ve dört temel alt boyut arac?l???yla ölçülmektedir. Bu alt boyutlar, erteleme davran???n?n hem ki?isel e?ilimlerden (sorumsuzluk, mükemmeliyetçilik) hem de çevresel/alg?sal faktörlerden (görev niteli?i, ö?retmen alg?s?) kaynakland???n? göstermektedir.

Ölçülen psikolojik yap?, ö?rencilerin akademik ba?ar?lar?n? olumsuz etkileyen ve genellikle

ARABPSYCHOLOGY.COM

kaç?nma temelli olan davran?? örüntülerini kapsamaktad?r. Bu yap?, akademik ba?lamda zaman yönetimi sorunlar?, öz düzenleme eksiklikleri ve bili?sel çarp?tmalar gibi unsurlar? içermektedir.

Geçerlilik

Ölçe?in geli?tirme çal??mas?nda, yap?sal geçerlilik analizleri, ölçe?in akademik erteleme davran???n?n alt?nda yatan varsay?lan dört boyutu ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü do?rulamak için kullan?lm??t?r. Orijinal kaynakta spesifik geçerlilik katsay?lar? (örne?in, faktör yükleri veya uyum indeksleri) belirtilmemi? olsa da, **faktör analizi** sonuçlar?, ölçe?in teorik yap?yla uyumlu oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

Akademik Erteleme Davran??? Ölçe?i, yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu gösteren güçlü güvenirlik katsay?lar? sunmaktad?r. Ölçe?in bütünü için hesaplanan Cronbach Alfa katsay?s? de?eri, α=0.947 olarak rapor edilmi?tir, bu da mükemmel bir iç tutarl?l??a i?aret eder.

Alt faktörlerin güvenirlik katsay?lar? ise α=0.951 ile α=0.640 aras?nda de?i?mektedir. Bu aral?k, alt faktörlerin büyük ço?unlu?unun yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu, ancak baz? spesifik alt boyutlar?n iç tutarl?l?k düzeyinin orta düzeyde kabul edilebilece?ini göstermektedir. Özellikle 0.640 de?eri, kabul edilebilir alt s?n?r?n üzerinde olmakla birlikte, ölçe?in toplam puan?n?n güvenirli?inin oldukça yüksek oldu?unu desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ölçek, yap?lan faktör analizi çal??malar? sonucunda dört (4) alt boyutlu bir yap?ya sahip oldu?u belirlenmi?tir. Ölçek, toplamda 38 maddeden olu?maktad?r. Bu dört alt boyut ve her bir boyutu temsil eden örnek maddeler a?a??da listelenmi?tir:

Sorumsuzluk: Bireyin akademik görevleri gereksiz yere ve önemli bir sebep olmaks?z?n erteleme e?ilimi.
Akademik Görevin Alg?lanan Niteli?i: Bireyin görevden ald??? haz veya göreve duydu?u ilgiye ba?l? olarak erteleme davran??? göstermesi.
Ö?retmenlere ?li?kin Olumsuz Alg?: Ö?retmenlerin tutum ve davran??lar?na yönelik olumsuz dü?üncelerin, akademik görevleri ertelemeye yol açmas?.
Akademik Mükemmeliyetçilik: Görevi kusursuz yapma kayg?s? nedeniyle a??r? düzeltme ve revizyon yap?lmas?, bunun sonucunda teslim süresinin kaç?r?lmas? riski.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Developmental)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: 5'li Likert Tipi Derecelendirme (Tamamen kat?l?yorumdan, Hiç kat?lm?yorum'a kadar 5 seçenekli)

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Kitle: Akademik görevleri olan ö?renci gruplar?

Ya? Grubu: Üniversite ö?rencileri ve ilgili akademik popülasyon

Popülasyon Detaylar?: Ölçe?in geçerlilik ve güvenirlik çal??mas?, üniversite ö?rencileri üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçe?i. Kat?l?mc?lar, her maddeye ne ölçüde kat?ld?klar?n? 5 dereceli bir ölçek üzerinde belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Erteleme Davran???, Cronbach Alfa, Psikolojik Ölçme, Ö?renci, Öz Düzenleme, Yap?sal Geçerlilik, Geçerlilik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: Gürbüz Ocak

?zinler, Ücretler ve Test Y?l?

Ölçek, Gürbüz Ocak ve Ramazan Bulut taraf?ndan 2015 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? için sorumlu yazar (Gürbüz Ocak) ile ileti?ime geçilmesi önerilir. Ticari kullan?m ve telif haklar? hakk?nda spesifik bilgi mevcut de?ildir.

Kaynaklar

Ocak, G., & Bulut, R. (2015). Akademik Erteleme Davran??? Ölçe?i: geçerlilik ve güvenirlilik çal??mas?. *International Journal of Social Science and Education Research, 1*(2), 709-726.

Makalenin orijinal yay?n?na ?u ba?lant?dan ula??labilir: dergipark.ulakbim.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: akademik-erteleme-davranisi-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Akademik Erteleme Davran??? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Sorumsuzluk : "Daha önemli bir i?im olmamas?na ra?men gereksiz yere akademik görevlerimi ertelerim."
Akademik görevin alg?lanan niteli?i : " ?lgimi çeken akademik görevleri,zaman?nda yapar?m."
Ö?retmenlere ?li?kin olumsuz alg? : "Dersine gereken önemi vermeyen ö?retmenin verdi?i ödevleri yapmay? son ana kadar ertelerim."
Akademik Mükemmeliyetçilik :"Ödevlerim üzerinde tekrar tekrar düzeltmeler yapt???m için ödevlerimi zaman?nda yeti?tirememe riskim olmu?tur."

ARABPSYCHOLOGY.COM